

IME IN PRIIMEK: MITJA ŠEVERKAR RAZRED: 2.A DATUM: 19. 4. 2024

ŠT. MOŽNIH TOČK: 32,5 ŠT. ZBRANIH TOČK: 24,25 ODSOTOK ZBRANIH TOČK: 75%

ČAS PISANJA 40 minut

OCENA: 3

Obkrožite črko pred najbolj pravilnim odgovorom, razen če v navodilih ni podano drugače. Najbolj pravilen je le eden odgovor. Če se zmotite, odgovor nedvoumno prečrtajte in zraven napišite pravilni odgovor.

0% - 49% - nzd (1) 50% - 62% - zd (2) 63% - 76% - db (3) 77% - 89% - pd (4) 90% - 100% - odl (5)

1. Katera od spodaj navedenih pijavk je najbližje sorodna pijavki *Alboglossiphonia hyalina* (1 točka)

- ☐ A *Hyalina cylindrica*
☒ B *Alboglossiphonia striata*
☐ C *Glossiphonia complanata*
☐ D *Hyalina avena*

2. Pravilni razpored sistematskih kategorij od najvišje (najširše) do najnižje (najožje) je: (1 točka)

- ☒ A vrsta, rod, razred, družina, deblo, red, kraljestvo.
☒ B vrsta, rod, družina, red, deblo, razred, kraljestvo.
☒ C kraljestvo, deblo, razred, red, družina, rod, vrsta.
☐ D kraljestvo, deblo, razred, rod, družina, red, vrsta.

3. Cepitev je: (1 točka)

- ☒ A način spolnega razmnoževanja pri bakterijah.
☐ B način nespolnega razmnoževanja pri epoceličarjih.
☒ C način nespolnega razmnoževanja pri bakterijah.
☒ D način brstenja pri prokariotih.

4. Skupna značilnost vseh bakterij je ta, da: (1 točka)

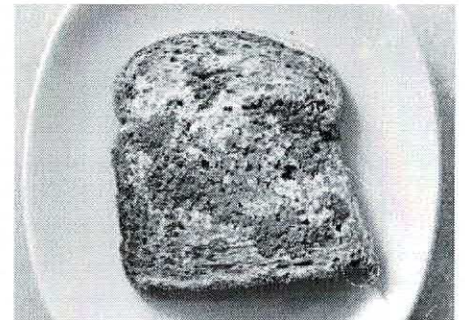
- ☒ A imajo vse bakterije celično steno iz celuloze.
☒ B povzročajo bolezni (so patogene).
☒ C so avtotrofne.
☒ D so prokarioti.

5. Organizacijski nivo gliv je: (1 točka)

- ☐ A steljka.
☐ B bičkasta steljka.
☒ C filoid.
☐ D brst.

6. Micelij pajčevinaste plesni se prehranjuje kot: (1 točka)

- ☒ A zajedavec.
☐ B simbiot.
☒ C gniloživka.
☒ D fotoavtotrof.

<https://sciencing.com/different-kinds-bread-mold-5956459.html>

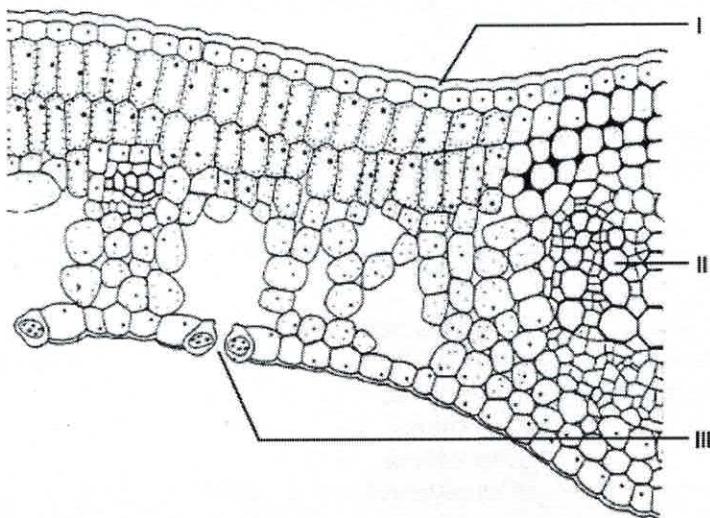
7. Glivam in živalim sta skupna: (1 točka)

- ☒ A heterotrofnost in pritrjenost.
☐ B heterotrofnost in premikanje.
☒ C heterotrofnost in skladiščenje glikogena kot rezervne snovi.
☒ D heterotrofnost in skladiščenje maščob.

8. Sitaste celice v floemu rastlinskih žil omogočajo rastlinam: (1 točka)

- ☒ A prenašanje vode od mesta vsrkavanja do mesta porabe.
☒ B prenašanje kisika od mesta nastanka do mesta porabe.
☒ C prenašanje škroba od mesta nastanka do mesta porabe.
☒ D prenašanje saharoze od mesta nastanka do mesta porabe.

9. Na sliki je prečni prerez lista. Kaj so naloge struktur, označenih z I, II in III? (1 točka)

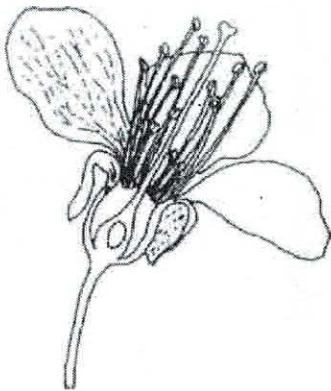
Naloga strukture			
	I	II	III
☒ A	Izhlapevanje vode	Prenos organskih snovi	Prenos dihalnih plinov
☒ B	Preprečevanje izhlapevanja vode	Prenos vode	Izhlapevanje vode
☒ C	Preprečevanje izhlapevanja vode	Skladiščenje hrane	Prenos dihalnih plinov
☒ D	Izhlapevanje vode	Prenos vode	Izhlapevanje vode

10. Katero zaporedje dogodkov je značilno za celice zapiralke pri odpiranju oziroma zapiranju listnih rež? (1 točka)

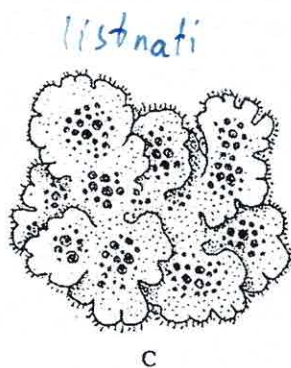
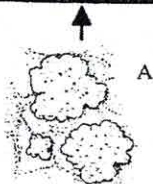
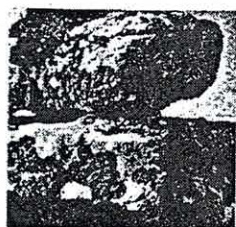
- ☒ A Vdor vode v celico → povečanje osmotskega pritiska v celici → zapiranje listne reže.
- ☒ B Vdor vode v celico → povečanje osmotskega pritiska v celici → odpiranje listne reže.
- ☒ C Povečanje osmotskega pritiska v celici → vdor vode v celico → zapiranje listne reže.
- ☒ D Povečanje osmotskega pritiska v celici → vdor vode v celico → odpiranje listne reže.

11. Dobro si oglejte cvet na skici in izberi ustrezno trditev. (1 točka)

- ☒ A Rastlina ima dvospolne cvetove in je enodomna.
- ☒ B Rastlina ima dvospolne cvetove in je dvodomna.
- ☒ C Rastlina ima enospolne cvetove in je enodomna.
- ☒ D Rastlina ima enospolne cvetove in je dvodomna.

12.

12.1. Obkrožite kako imenujemo odnos med glivo in avtotrofom pri lišajih :

(1 točka)

- A mikoriza.
☒ B simbioza.
 C zajedavstvo.
 D saprofitizem.

12.2. Nekateri polutanti v zraku (žveplov dioksid) povzročajo tudi propadanje lišajev. Organizacijski tipi, ki so prikazani na zgornjih slikah in označeni z A, B, C, so različno občutljivi. Kateri je najmanj občutljiv in kaj je temu vzrok? (2 točki)

A ✓ Vzrok je, da imajo manjšo površino za sprejemanje zraka.

13. S protisti sta povezana dva pomembna koraka v evoluciji:

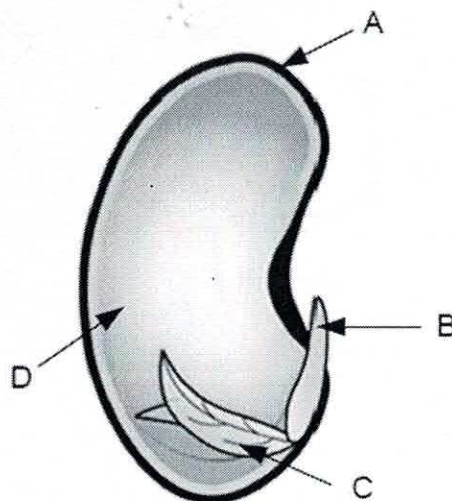
(1 točka)

1. nastanek večceličarjev iz alge in
 2. omogočanje nastanka drugih evkariontov? iz

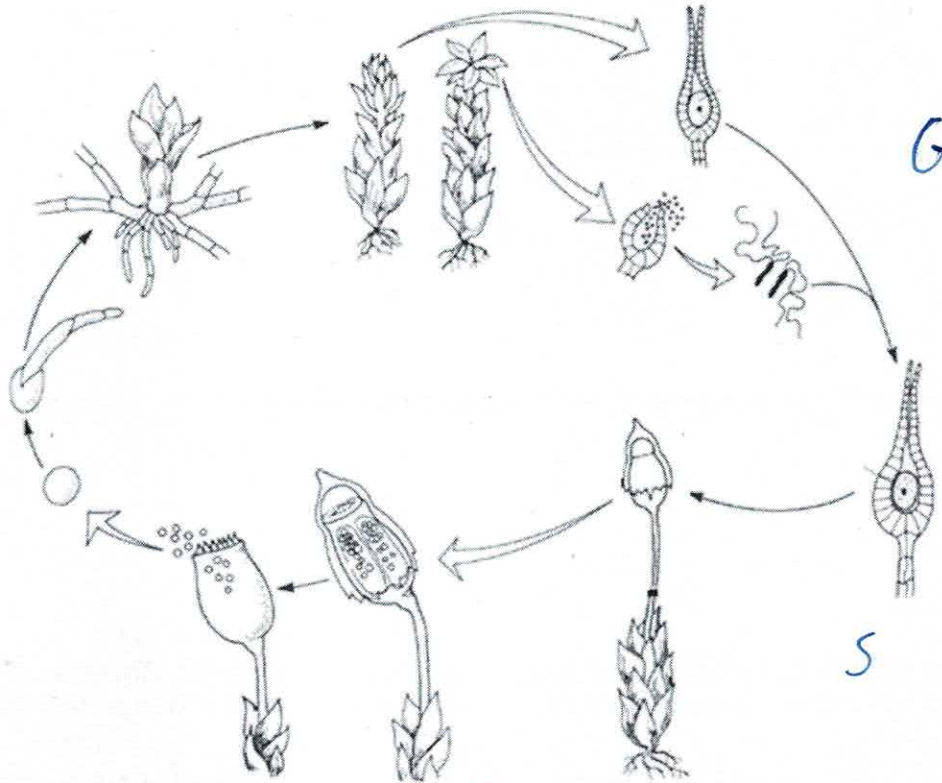
14. Shema prikazuje seme fižola.

Katera črka označuje del, v katerem so hranilne snovi za kalitev? (1 točka)

- A
☒ B
 C
☒ D

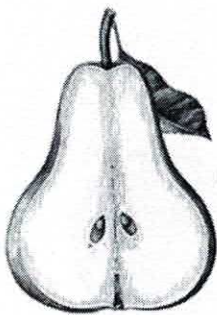

15. Za mahove sta značilna sporofit in gametofit. Napišite, katera od teh generacij je spolna, katera nespolna, katera zelena, katera nezelená, katera je zajedalska, katera je prevladujoča, katera je haploidna in katera diploidna, katera tvori gamete in katera spore! (2,5 točke)

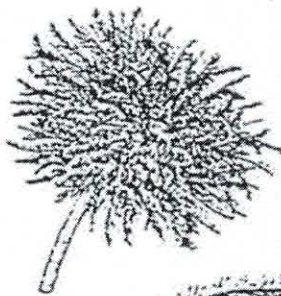

1
Sporofit: spolna; diploidna; spore; zelena; ni zajedalska
Gametofit: nespolna; haploidna; gamete; nezelená; zajedalska

16. Rastlinski plodovi imajo dve vlogi. Ščitijo semena in pomagajo pri njihovem razširjanju. Na sliki so prikazani plodovi kritosemenk, ki se razširjajo na dva načina. Za tri od prikazanih plodov pod imenom napišite, kako se razširjajo. (3 točke)

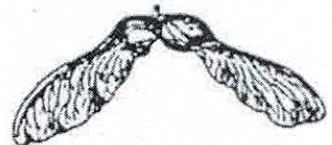
Hruška
živali

Repinec

Bodič
živali

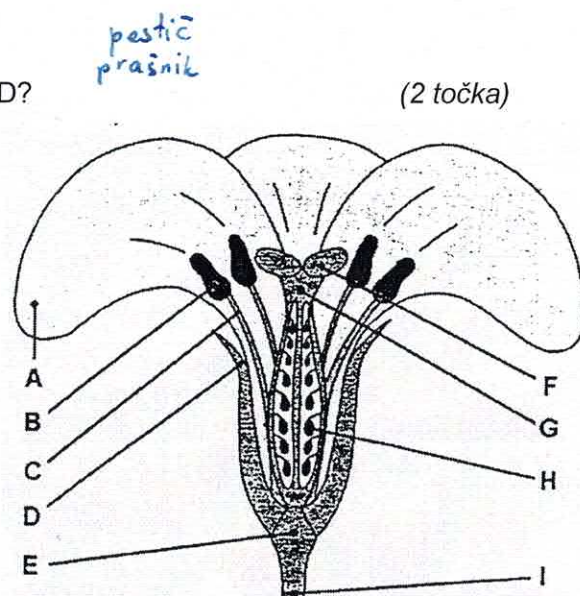
Javor
veter

17. Kateri del cveta je označen s črko B in kateri s črko D?

(2 točka)

0

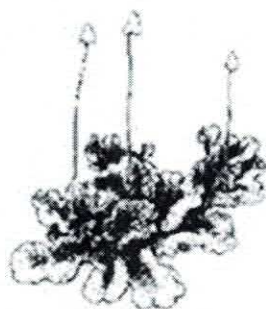
B ~~prašnik~~
D ~~klični list~~

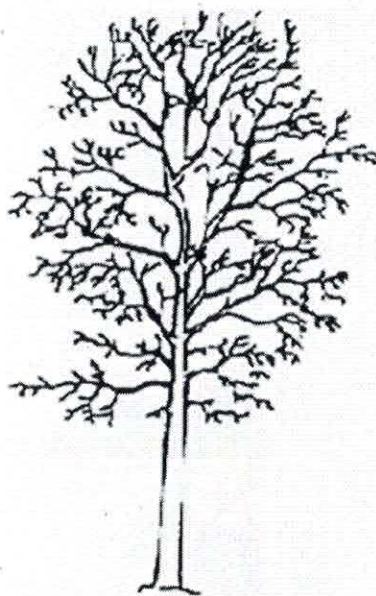
18. Slika prikazuje tri organizme:

jelenov jezik

pelija

bukev

18.1. V tabelo štirih debel rastlin vpišite imena treh zgoraj skiciranih organizmov.

(3 točke)

3

DEBLO (PHYLLUM)	ORGANIZEM
zelene alge	/
mahovi	pelija
praprotnice	jelenov jezik
semenke	bukev

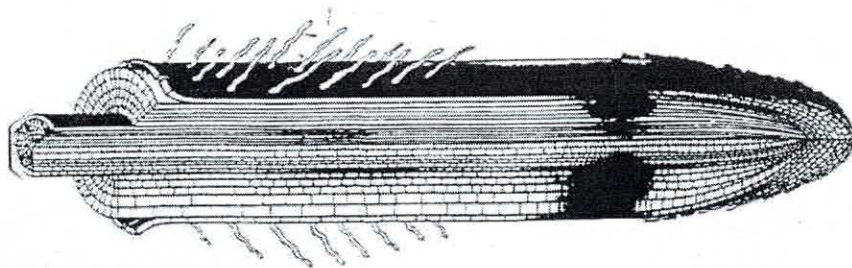
18.2. Steblo, listi in korenine so vegetativni organi brstnic. Kateri organizem na sliki nima teh značilnih organov?

(1 točka)

1

Pelija

19. KORENINA

19.1. Transport snovi po rastlini se začne s koreninskimi laski, ki vsrkavajo vodo z minerali. V čem je prednost tako oblikovanega srkalnega dela korenine v primerjavi s korenino, ki bi bila brez laskov? (1 točka)

0 Koreninski laski se dodatno pritrdijo rastlino v tla, da ima boljša oporo. Poleg tega se lažje obnovljajo in dosežejo več vode v okolici.

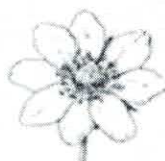
19.2. Kakšna je vloga koreninske čepice? (1 točka)

1x Ščiti korenino, medtem ko raste, da ne pride do poškodbe.

20. S ključem za določanje rastlin določite imena vseh ⁴ petih rastlin na slikah. Ime vsake rastline zapišite na črto pod cvet. (2 točki)

Ključ za določanje rastlin:

- 1a Venčnih listov je 8. Velesa
- 1b Venčnih listov je manj kakor 8. Glej 2
- 2a Venčnih listov je 5. Glej 3
- 2b Venčni listi so 4. Glej 4
- 3a Cvetovi posamič. Kokalj
- 3b Cvetovi v socvetju. Močvirski rožmarin
- 4a Cvetovi posamič. Mak
- 4b Cvetovi v socvetju. Travniška penuša

2 Kokalj ✓

Travniška penuša ✓ Velesa ✓

Močvirski rožmarin ✓

(Vir: Petauer, T., Leksikon rastlinskih bogastev, 1993;
Würmli, M., Mala enciklopedija narave, Mladinska knjiga, 1984;
Červenka, M., idr., Rastlinski svet Evrope, Mladinska knjiga, Ljubljana, 1988)

21. Na desni sliki je pelodno zrno lanu.

Kakšna je resnična dolžina pelodnega zrna na označenem delu? (1 točka)

1 $\frac{20 \mu m}{14 \mu m} \cdot 53 mm \approx 76 \mu m$ ✓

